

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINA BUCHLOVICE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BUCHLOVICE,
KOMENSKÉHO 483, 687 08 BUCHLOVICE

OBSAH

Identifikační údaje	3
Charakteristika zařízení	4
Cíle zájmového vzdělávání	4
Formy a obsah výchovně vzdělávací práce	5
Organizace režimu dne	6
Materiální podmínky	6
Ekonomické podmínky	6
Personální podmínky.....	7
Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	7
Podmínky pro činnost žáků se speciálními potřebami a nadaných žáků	8
Tematický plán školní družiny	8

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola
Buchlovice

REDIZO: 600 124 037
46956981

Adresa školy: Komenského č. 483, 687 08 Buchlovice

Ředitel: Mgr. Kateřina Lesová

Kontakty: Telefon ZŠ 572 595 292 Telefon
ŠD 739757362 www.zsbu.cz

Zřizovatel

Zřizovatel: Městys Buchlovice, okres Uherské Hradiště

Adresa: náměstí Svobody 800, 687 08
Buchlovice

Kontakty: Starosta: Mgr. Pavla Večeřová
Telefon: 572 595 122

www.buchlovice.cz

Platnost dokumentu: od 1. září 2022

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

BUCHLOVICE-1-

Komenského 433, 687 08 Buchlovice

IC: 469 56 981

ředitel školy

ŠVP pro školní družinu navazuje na ŠVP pro 1. stupeň ZŠ v oblasti Člověk a jeho svět.

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina je součástí Základní školy. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce. Činnost a výchovné působení vychází z požadavků pedagogiky volného času.

Výchovná práce ve školní družině je odlišná od organizace vzdělávání ve škole, proto při tvorbě ŠVP pro školní družinu a její realizaci uplatňujeme uvedené požadavky:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času
- požadavek dobrovolnosti
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek aktivity
- požadavek citlivosti a citovosti
- požadavek prostoru k seberealizaci

Školní družina vykonává vzdělávací činnost ve dnech školního vyučování. Školní družina má 3 oddělení, která navštěvují žáci 1. - 5. ročníku ZŠ. Žáci mohou navštěvovat i ranní družinu před začátkem vyučování. V průběhu školního vyučování je ranní družina od 6:15-7:45 hodin a odpolední družina v provozu od 11:30-16:30 hodin.

CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

- Rozvíjení osobnosti dítěte — jeho učení, poznávání, estetické vnímání, manuální zručnost a fyzickou zdatnost.
- Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako svobodná osobnost působící na své okolí.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identity každého.
- Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.
- Smysluplné využívání volného času a obohacování dětí dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Úkolem naší práce je také položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem, znalostem a dovednostem, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským i pracovním. Školní družina posiluje a rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- Kompetence k učení (č. 1): žák umí dokončit započatou práci, vybírá vhodné způsoby učení, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů.
- Kompetence k řešení problémů (č. 2): žák rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně dochází k novým řešením, je kreativní, flexibilní, svá rozhodnutí obhajuje, je iniciativní a podnikavý. Přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách.
- Komunikativní kompetence (č. 3): žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, umí vyjádřit vlastní názor, dokáže promluvit na veřejnosti, umí řešit konflikty, umí naslouchat druhým, využívá komunikační a informační prostředky.
- Sociální a interpersonální kompetence (č. 4): žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, projevuje citlivost a ohleduplnost, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla.
- Občanské kompetence (č. 5): žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, dovede se bránit, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.
- Kompetence k trávení volného času (č. 6): žák umí účelně trávit volný čas, umí si zvolit zájmové činnosti, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací, umí odmítnout nevhodné nabídky.

FORMY A OBSAH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

- Pravidelná činnost — představuje zejména organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru, zahrnujeme do ní také práci vlastních zájmových útvarů (kroužky školní družiny dle nabídky pro daný školní rok, kroužky se každým rokem vybírají podle přihlášených účastníků, například kroužek Šikovné ruce, Výtvarný kroužek, Přírodovědný kroužek, Sportovní kroužek, Dramatický kroužek apod.).
- Příležitostné akce — nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, jsou to např. výlety, besídky, slavnosti, víkendové akce, které mohou být určeny i pro rodiče dětí a širší veřejnosti.
- Spontánní aktivity — zahrnují každodenní individuální klidové činnosti a spontánní hry v průběhu režimu dne ve školní družině, vychovatel/ky školní družiny musí zajistit bezpečnost žáků, ale také navozovat a podněcovat některé vlastní aktivity.
- Odpočinkové činnosti — jsou chápány jako klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování.

- Příprava na vyučování — zahrnuje nejen vypracování domácích úkolů, ale i didaktické hry, tematické vycházky, jimiž upřesňujeme a rozšiřujeme poznatky získané ve vyučování.

ORGANIZACE REŽIMU DNE

6:15- 7:45 hod. — ranní družina — převážně odpočinková činnost, klidové hry, stolní hry, malování, slovní hry, vyprávění, poslech a sledování pohádek

11:30 -13:30 hod. — oběd, odpočinkové činnosti neboli klidové, odstranění únavy žáků z vyučování, relaxace, stolní a společenské hry, odpočinkové a relaxační aktivity na koberci, prohlížení obrázků, četba knih, časopisů, poslech hudby, pohádek

13:30- 15:30 hod. - zájmové činnosti, pobyt venku, družinové kroužky

15:30 - 16:30 hod. - příprava na vyučování, individuální psaní domácích úkolů, didaktické hry, slovní hry a činnosti, které upevňují nebo rozšiřují poznatky získané dětmi ve vyučování a odpočinkové činnosti

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má 3 oddělení, všechny oddělení školní družiny jsou umístěno v půdní vestavbě školní budovy. Je rozdělena na hrací koutky, na část pracovní a klidovou. Celý prostor je variabilní a dá se upravit dle daných činností a potřeb školní družiny. Místnosti školní družiny jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, stavebnicemi, časopisy, knihy a kobercem. K rekreačním a sportovním činnostem využívá družina školní hřiště, školní tělocvičnu (dle rozvrhu tříd).

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Spotřeba tepla, světla a vody je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu obce pro ZŠ. Potřeby na mzdu vychovatelů/vychovatelek sleduje a přehodnocuje dle stavu žáků ve školní družině ředitel školy.

Za pobyt ve školní družině se platí dohodnutou částku ve dvou splátkách (září - prosinec a leden - červen). Platba se řídí vnitřním předpisem. Ve výjimečných případech může být rozhodnutím ředitelem žák platby zproštěn. K převzetí platby je kompetentní paní hospodářka ZŠ, která vystaví plátcí potvrzení o zaplacení. Platbu je možné provést převodem na účet ZŠ.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

- Vychovatel/ka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí.
- Vychovatel/ka vyvolává v žácích aktivní zájem o okolí, o sociální kontakty a komunikaci. ● Vychovatel/ka podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost žáků, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. ● Tyto žádoucí projevy pak vychovatel/ka přiměřeně oceňuje a chválí.
- Zájmové vzdělávání žáků ve dvou odděleních vede kvalifikovaný vychovatel/ka s odborným pedagogickým vzděláním a praxí v oboru.
- Podle programových nabídek se vychovatel/ka zúčastňuje pedagogického vzdělávání a doplňuje si poznatky ve svém oboru.
- Odborné zaměření se dále prohlubuje studiem a samostudiem. Dle vlastní specializace a osobního zaměření vedou zájmové kroužky žáků.
- Vychovatel/ka úzce spolupracuje s třídními učiteli.
- Neméně důležitá je i úzká spolupráce s rodiči, velmi osvědčená je i dlouhodobá spolupráce s ostatními družinami okrsku Uherské Hradiště (společné akce, výměna a předávání pracovních zkušeností, soutěže atd.)

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Školní družinu naplňují tři oddělení žáků 1. stupně ZŠ. V každém může být umístěno až 30 dětí. Školní družina je vybavena umyvadlem, odpovídajícím osvětlením, vhodným nábytkem dle věku dětí. Místnost se denně uklízí a větrá. Lékárnička první pomoci je umístěna v třídě družiny.

Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci jako ve školním řádu. Pokud školní družina pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými pravidly dané učebny.

Vychovatelka odpovídá za bezpečnost žáků v ŠD, a to od příchodu žáka až do jeho odchodu z družiny. Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá. Pokud se stane žákovi úraz, je jeho povinností toto neprodleně oznámit vychovatelce ŠD. Později oznámený úraz nebude brán jako školní úraz. V případě úrazu žáka vychovatelka vyrozumí rodiče o úrazu. Pokud nezastihne rodiče dítěte (zákonné zástupce) zajistí ošetření sama, ostatním dětem zajistí dozor, úraz ihned hlásí vedení školy.

Žáci jsou vychovatelkou poučeni o bezpečnosti a chování při činnosti ŠD, při přesunech po škole i při pobytu venku a jsou povinni s těmito pravidly řídit. O tomto provede vychovatelka

zápis do Přehledu výchovných činností ŠD. Při pobytu v tělocvičně a hřišti vychovatelka kontroluje všechno nářadí, na kterém budou děti cvičit, také houpačky a průlezký.

PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A NADANÝCH ŽÁKŮ

Do školní družiny mohou být začleňováni žáci se společensky a kulturně znevýhodněného prostředí, s oslabeným rodinným zázemím či jedinci pocházející z jazykově odlišného prostředí. Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Těmto žákům je potřeba vytvářet podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Těmto žákům pomáháme zvýšenou motivací, věnujeme jim více pozornosti a výrazně kladně je hodnotíme i za malé dílčí pokroky v činnosti. Žáci s postižením či znevýhodněním jsou odpočatou přijímáni jako ostatní, aby nijak nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost.

Školní družina vytváří nabídku zájmových činností, která umožňuje realizaci talentu dle zájmu žáků. Žákům jsou nabízeny hry a činnosti odpovídající jejich schopnostem. Žáci jsou motivováni k účasti na soutěžích a olympiádách dle zájmu žáků. Vychovatelé nadané žáky motivují k účasti na soutěžích. Nadaným žákům jsou zadávány náročnější úkoly.

TÉMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZÁŘÍ – JÁ A MOJE DRUŽINA

Seznamujeme se se školním řádem a řádem ŠD

Poučujeme se o bezpečnosti a chování v ŠD a ve školní jídelně

Adaptujeme se na školní prostředí

Respektujeme a dodržujeme daná pravidla v kolektivu ŠD

Cesta do školy – povídáme si o cestě do školy a cestě domů-základy bezpečnosti při přemísťování

Pravidla soužití v ŠD

Poznáváme nové prostředí

Napíšeme si narozeniny všech dětí a připravíme si narozeninovou nástěnku

“Jak se máme správně chovat“, nezapomínáme na kouzelná slovíčka, děkuji a prosím

Upevňujeme společenské postoje, návyky a dovednosti

Rozvíjíme kladný vztah k učení, ke škole, ke spolužákům
Kontrolujeme běžnou hygienu – mytí rukou před jídlem, po použití WC
Ohlížíme se za prázdninami, přineseme si pohlednice a fotky z dovolené
Čteme pohádky, básničky, říkadla, využíváme charakteristických znaků a činností v tomto měsíci
Při pobytu venku hrajeme pohybové hry a cvičíme, hry na pískovišti

ŘÍJEN – BAREVNÝ PODZIM

Poznáváme nejbližší okolí školy
Získáváme kladný vztah k přírodě
Snažíme se porozumět změnám v přírodě
Sbíráme listy, obtiskujeme je a vyrábíme z nich koláže
Společná práce – strom školní družiny
Malujeme podzimní ovoce, poznáváme ovoce podle chuti
Vyrábíme podzimní draky
Poznáváme zeleninu, ovoce podle chuti a podle hmatu
Halloween – povídání o tomto svátku
Výroba výzdoby na Halloween, slavíme Halloween
Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco, poděkovat
Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamarády po hlase)
Čteme pohádky, básničky, říkadla
Při pobytu venku hrajeme pohybové a míčové hry a cvičíme

LISTOPAD – MOJE TĚLO A ZDRAVÍ

Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě
Čteme si o přírodě a jejích proměnách a o zvířatech
Pomocí obrázků porovnáváme, jak se příroda mění na podzim
Ptáci na podzim
Výtvarně tvoříme
Besedujeme o zdravé výživě a zdravém životním stylu
V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin
Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, co dělat, když jsme nemocní
Hrajeme si na lékaře a pacienta
Čteme pohádkovou knihu
Navštěvujeme školní zahradu dle počasí

PROSINEC – VÁNOČNÍ ČAS

Rozvíjíme estetické cítění, vkus a kulturní vnímání
Vnímáme začínající atmosféru Vánoc
Upevňujeme tradice v období adventu, dopis Ježíškovi
Vyprávíme si naše vánoční příběhy, a jak to na Vánoce chodí u nás doma
Zkoušíme vánoční pásmo, zpíváme vánoční koledy

Vyrábíme vánoční přáníčka, ozdoby a dárky
Vyrábíme Mikuláše, čerty a anděly
Vyzdobíme si vánoční tematikou družinu
Zdobíme a pečeme vánoční perníčky
Učíme se ozdobně zabalit dárky
Povídáme si o čase, ukazujeme si měřidla času
Při vycházkách do přírody sledujeme zvířecí stopy
Hrajeme hry na sněhu
Při tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo
Čteme pohádky, básničky, říkadla s vánoční tematikou

LEDEN–ZIMA, ZIMA TU JE

Vytváříme obrázky se zimní tematikou
Povídáme si k tématu – Tři králové
Zpracováváme symboly zimy–sněhulák, zimní sporty, sněhové vločky
Uklidíme vánoční výzdobu a vyzdobíme družinu zimní tematikou
Rozvíjíme slovní zásobu, umíme vyjádřit své myšlenky
Soutěžíme v luštění křížovek, v pexesu
Rozvíjíme dovednosti v tělovýchově a sportovní činnosti
Upevňujeme mezilidské vztahy–rodina, vrstevníci, společnost
Vyprávíme si o domácích zvířatech
Kreslíme domácí zvířata a uděláme si jejich výstavu
Podle možností chodíme sáňkovat a bobovat
Soutěžíme o nakresleného, vyrobeného sněhuláka
Čteme pohádky, říkadla se zimní tematikou
Při tělovýchovných chvilkách posilujeme své tělo

ÚNOR – MASOPUST A JEHO VESELÍ

Vyprávíme si, co jsou to masopustní zvyky
Vyrábíme si karnevalové masky
Kreslíme, co se nám na maškarním reji líbilo nejvíce
Pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu
Výroba ptačí budky a krmení
Vyrábíme didaktické pomůcky
Poznáváme lidské tělo podle atlasu
Povídáme si k tématu – svátek sv. Valentýn
Při vycházkách pozorujeme zimní krajinu
Podle možností chodíme sáňkovat a bobovat
Čteme pohádky, říkadla a básničky

BŘEZEN – PŘÍRODA SE PROBOUZÍ

Vytváříme obrázky s jarní tematikou
Zpracováváme symboly jara–jarní květiny, mláďátka, sluníčko

Uklidíme zimní výzdobu a vyzdobíme družinu jarní tematikou
Rozvíjíme slovní zásobu, umíme vyjádřit své myšlenky
Soutěžíme v luštění křížovek, pexeso, hlavolamy
Rozvíjíme dovednosti v tělovýchově a sportovní činnosti
Den vody – povídáme si k tématu, různé aktivity spojené s tématem
Pozorujeme jarní probouzení přírody, vítáme jaro
Čteme pohádky, říkadla s jarní tematikou
Při tělovýchovných chvilkách posilujeme své tělo
Poznáváme oblíbené hrdiny z knihy, výroba záložek, návštěva knihovny
Seznamujeme se s nejznámějšími autory a ilustrátory dětských knížek

DUBEN – BEZPEČNOST DĚTÍ

Podnikáme vycházky do přírody-pozorování a poznávání jarních rostlin
Pozorujeme změny počasí
Rozvíjíme naše smysly – poznej chuť, hmat, čich, sluch
Rozvíjíme slovní zásobu, umíme vyjádřit své myšlenky
Rozvíjíme dovednosti v tělovýchově a sportovní činnosti
Uspořádáme Den Země-soutěžní odpoledne
Třídíme odpad
Rozvíjíme dopravní výchovu formou her a kvízů
Připravujeme se na tradiční oslavu Čarodějnic-kouzlení a zařikávání
Čteme pohádky, říkadla s jarní tematikou
Při tělovýchovných chvilkách posilujeme své tělo
Velikonoční tvoření

KVĚTEN–LÉTO ŤUKÁ NA DVEŘE

Vyrábíme dárky pro maminky
Besedujeme o tom, co pro nás naše maminky znamenají, co vše pro nás dělají
Kreslíme a malujeme naše maminky
Povídáme si o celé rodině, kdo všechno do rodiny patří
Zjišťujeme, kdy mají naši rodiče, prarodiče a sourozenci svátek, narozeniny
Pozorujeme jarní přírodu
Z pampelišek pleteme nejdelšího hada-pokus o rekord-PAMPELIŠKOMÁNIE
Povídáme si o mláďatech v přírodě
Hrajeme míčové hry, posilujeme své tělo, zdravý životní styl
Čteme pohádky, říkadla s jarní tematikou
Věnujeme se hasičům, návštěva hasičské zbrojnice, práce hasičů

ČERVEN – HURÁ NA PRÁZDNINY

Připomínáme si den dětí-náš veliký svátek
Soutěžíme a závodíme ke Dni dětí
Chodíme na zahradu, pořádáme různé sportovní soutěže

Rozvíjíme tělesnou zdatnost sportováním
Osvojujeme si zásady fair-play-správné sportovní chování
Povídáme si o letních sportech a bezpečnosti při nich
Tvoříme a malujeme naše tatínky
Uklízíme školní družinu
Čteme pohádky, básničky, říkadla

PRAVIDELNÉ MĚSÍČNÍ ČINNOSTI

Poučení o bezpečnosti před každou činností
Využití cvičebny při nepříznivém počasí
Správná hygiena, stolování, společenské chování
Pravidelný pobyt venku, odpočinková a rekreační činnost
Tematické vycházky do přírody
Posilování přátelských vztahů
Ohleduplnost ke starším lidem a handicapovaným
Ochrana životního prostředí
Význam rodiny – stálá spolupráce s rodiči